

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K. Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A vasárnapi pálinkázás ellen.

Debreczen, január 29.

A pálinkamérések zárvatartása ügyében a tanács tegnap ugyan jelentős, de még mindig pótlásra szoruló határozatot hozott. Elhatározta nevezetesen a teljes tanácsülés, hogy a pálinkaméréseknek vasárnap hajnaltól délutáni 4 óráig való zárvatartását ajánlja elfogadásra a közgyűlésnek. Emelkedtek ugyan hangok a mellett is, hogy pálinkát egész vasárnap ne lehessen árusítani; ezen erélyes és egyedül helyes intézkedés azonban nem talált elég pártolóra.

Burger Péter dr. tudvalevően azt ajánlotta, hogy szombat délután 6 órától kezdve hétfő hajnalig tartassanak zárva a kimérések. Szabolcsvármegye ugyanezen intézkedést ajánlja, de csak vasár- és ünnepnap reggeli 9-től délután 4-ig. Ez utóbbi alapra helyezkedett a jog- és pénzügyi bizottság is. Ezzel szemben Körner Adolf előadó tanácsnok tegnap azt javasolta, hogy a zárvatartás a szesz italok elárúsításával foglalkozó üzletekre egész vasárnapra foganatosíttassék.

A tanács teljes ülésén nagy és hosszantartó vita keletkezett a tárgy-

ban. Alaposan megvilágították minden oldalról a kérdést s végre is, Vecsey Imre főjegyző javaslata alapján, a következő határozatban állapodtak meg:

— A tanács javasolja, hogy kizárólag szesz italok elárúsításával foglalkozó üzletek vasár- és ünnepnapokon hajnaltól kezdve délután négy óráig zárva tartassanak. A szatócsüzletek mellett fennálló külön kimérési helyek s általában a korlátlan kimérési helyek zárva tartandók. Ezzel szemben a korlátolt kimérési helyeken palackokban árusítható a pálinka, poharankint azonban nem.

A közgyűlés elé a javaslat e legutóbbi formában kerül. Amint mi a hangulatot ismerjük, a törvényhatósági bizottság tagjainak többsége mindenesetre el fogja fogadni ez indítványt. Sőt az is megtörténhetik, hogy még tovább megye téren a közgyűlés s a köresemények egész vasárnapra való zárvatartását rendeli el.

Aminthogy ez nagyon is üdvös lenne s az egész országban felszínen levő kérdést egyszer s mindenkorra megoldaná a maga részéről.

Politikai hírek.

Dr. Benedek és Hajduböszörmény.

Hajduböszörmény városának orsz. képviselője, dr. Benedek János tudvalevően kilépett az országos függetlenségi körből. E hó 13-án megjelent választói előtt, kifejtette kilépésének történetét és hangsúlyozta, hogy ő csak a függetlenségi körből lépett ki, de Kossuth Ferencet továbbra is vezéréként szereti, tiszteli s a függetlenségi eszméknek továbbra is lelkes, fáradhatatlan bajnoka lesz és Magyarország függetlenségeért, a 48-as eszmékért küzdők sorát el nem hagyja. Választói ekkor bizalmat szavaztak Benedeknek. Többen ezzel a határozattal nem voltak megelégedve és azt hangoztatták, hogy ez a döntés az országos párttól való elszakadást jelenti. A böszörményi függetlenségi párt állandó választmánya a múlt héten foglalkozott ezzel a kérdéssel és vasárnapra nagygyűlést hívott össze, amelynek tárgya a 13-iki bizalmi nyilatkozat volt.

A vasárnapi nagygyűlést a Függetlenségi Kör helyiségében Fridrich Lajos alelnök nyitotta meg, aki kifejteti, hogy a választó polgárságnak nyilatkoznia kell abban az irányban, hogy a Benedek-esettől eltekintve összeköttetésben kíván maradni az országos függetlenségi párttal. Ennek adjanak kifejezést, egyébként pedig térjenek a Benedek-ügy felett napirendre. Emelkedtek

Egy nagy magyar színészlől.

(Szentgyörgyi István.)

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Irta: Szathmáry Zoltán.

Negyvenhárom évvel ezelőtt volt a debreceni ősi kollegiumnak, — a többek közt, — egy rajongó lelkű ifju tanulója. Színes szép álmok éltek a lelkében, egy előtte ismeretlen világról, ahol ma koldus rongyokban jelenik meg ugyanaz, akinek holnap királyi korona ékesíti homlokát. A mostani debreceni színház díszes épülete még fundamentumában sem volt meg, mikor ez az ifju ott lelkesedett a debreceni harmincados-utcai (ma Batthyány-utca) színházban, ahol a magyar színészet nagy histriói hirdették, sok-sok nélkülözések közt a magyar nyelv diadalát, rozoga színpadjukon. A csecsemő magyar alakító művészet dajkadálát zengték ott művészi ajkak. Keserű kenyér mellett, de szent rajongással a lelkükben és jó kedvvel az uttörők... Régen volt! Azt a kort ki érti meg

a mai modern színésznemzedék ifjai közül? Azokat a nagyokat, akik végig járták vándorbottal a kezükben, a nagy városokat, küzdve a magyar közönség erősen lenézésseljes közönyével, hogy is értenék meg azok, akik végigjárják a színésziskolákat s 40—50 ezer koronás bérletközönség előtt játszik le szerepeiket több, vagy kevesebb ambícióval és tehetséggel.

Szentgyörgyi István, — akinek akkori tanuló társai közül itt élnek Debreczenben Széll Farkas, a kiváló történetíró, kir. táblai tanácselnök és Géressy Kálmán, tanterületi főigazgató, innen a debreceni főiskolából került el színésznek.

A Debreczenben is játszó Latabár Endre színjátszó társaságot szerzett Kassának.

Ehhez a társulathoz szegődött el Szentgyörgyi mindenféle szerepkörre, mert akkor még derűre-borura elkellett a fiatal színésznek játszani minden szerepet s e mellett a korust is fujni kellett tele tüdőből. De jó iskola is volt ez, jobban nevelt, gyorsabban tanított, mint a mai.

Szentgyörgyi bátyánk, — ma már csak

igy hívja minden fiatalabb ismerőse, a „Szigetvári vértanukban” lépett fel először önálló szerepben. Mint Nachummanpade stentori hangon mondta el szerepét. A hatást emelte az, hogy kartársa a magyar színművészet kiváló tragikus színésze: E. Kovács Gyula kitűnően kimaszkírozta. Latabár az igazgató meg is dicsérte bátorságáért a fiatal színészt, akinek különben pályatársai is őszintén gratuláltak. Kevéssel ezután már népszínmű szerepekben lépett fel s rögtön feltűnt hatalmas színész-egyénisége a magyar alakok ábrázolásában. De azért még 6 esztendeig kardalnokai szolgálatokat is kellett teljesítenie.

Igy nőt-nőtt Szentgyörgyi István egyre nagyobbá a magyar színészetben. Így lett igazi, nagy művész, a legnagyobbak közül való, népszínmű szerepeiben meg épen a legnagyobb. 1898-ban ünnepelték Nagyváradon 35 éves színészi működésének évfordulóját. Harmincöt év alatt 1200 darabban 1400 szerepet játszott, ezek közt utólrhetetlen Tiborcát „Bánk bán”-ban, Peleskei nótáriusát, Luciferjét az „Ember tragédiájá”-ban, Hei-

ROSE DEZSŐ

ékszerkereskedése
DEBRECZEN, Piac-utca, Hungária-kávéház mellett.
Specialista modern ujdonságokban.

fel ugyan e javaslattal szemben olyan hangok is, hogy dr. Benedek János eljárását helytelenítsék, de végül a tegnapi gyűlés mégis a következő határozatot mondta ki:

A hajduböszörményi függetlenségi és 48-as párt szoros összeköttetésben kíván maradni az országos függetlenségi és 48-as párttal és őszintén sajnálván azt, ami a párt és Benedek János között történt, e kérdés felett napirendre tér.

Polónyi és a helyzet.

Ki lesz az utód?

Politikai hírek.

(Saját tudósítónktól.) A politikában most egy kérdés érdekes: Polónyi Géza igazságügyminiszter lemondása. Ámbár hivatalosan még nem jelentették, kétségtelen, hogy a király Polónyi lemondását elfogadta. Erről különben tegnap értesítették Polónyi Gézát, akit vasárnap délután kerestek fel — Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert miniszterek. — Most már csak arról van szó, hogy mikor és milyen módon válják meg állásától az igazságügyminiszter. Eddig csak abban állapodtak meg, hogy Polónyi Géza annak rendje és módja szerint a parlamentben fogja bejelenteni lemondását. — Valószínű, hogy ekkor a pártok részéről történnek felszólalások. Erről különben a párt-értekezletek határoznak.

A néppárt hétfő esti értekezletén dönt e kérdésben, az alkotmánypárt kedden tart értekezletet, míg a függetlenségi párt szerdán jön össze, hogy Polónyi Géza távozásának körülményeit megbeszélje. A függetlenségi-párt titkári hivatala ma reggel küldte szét a távirati meghívókat erre az értekezletre, mert az elnökség azt akarja, hogy az egészen imponans legyen.

Ezekből a jelekből ítélve, Polónyi Géza minden valószínűség szerint a február 1-iki ülésén fogja bejelenteni lemondását s ekkor a függetlenségi párt, alkotmánypárt és a néppárt szónoka fogják őt elbocsátani.

Ami Polónyi utódát illeti, mindenféle az a hír van elterjedve, hogy Günther Antal lesz az új igazságügyminiszter. Allítólag Wekerle dr. Holló Lajost is megkínálta az igazságügyi tárcával, de Holló nem fogadja el. Az államtitkárokról még szó sincsen, mert egyrészt nem egészen bizonyos, hogy Günther avandzsíroz, másrészt erre az egy-

necké-jét a Beesületben, aki tőle láthatta, az a legnagyobb művészi gyönyörűségében gyönyörködhetett.

A magyar népszínművekben az ő alakításai páratlanul állanak. Nálunk is elfogja játszani a „Cigány” címszerepét, amelyet Bécsben is játszott a Ring színházban. A kolozsvári nemzeti színházat akkor B. Mátray Béla vezette a bécsi vendégszereplésre s a kis társaság tagjai voltak:

Mátrai Béla, Kassay Vidor, Gabányi Árpád, Szombathelyi, Krasznay, Szabó Bandi, Várady Miklós, Ditrói Mór, Gyenes László, Grázer Hermin, Pálmay Ilka, Keler Ilona, Baloghné stb., Boránd, Kápolnai, Krasznayné (a híres Mimi néni). A karmesterük Szabados Károly volt.

Egész forradalmat csinált ez a kis művészgárda akkor Bécsben. A lapok dicsőimnuszokat zengtek a magyar színművészetről, előkelő illusztrált lapok hozták a magyar színészek arc képeit.

Szentgyörgyi István első volt az ünnepeket közt. Mikor a „Cigány”-ban eljárt-

állásra máris sok nevet emlegetnek. Eddig a következőket veszik kombinációba: Issekutz Győző, Visontai Soma, Nagy Dezső, Bakonyi Samu és Nagy Emil.

Egyház és iskola.

Tanácsbírák választása. Az alsó-szaboleshajduvidéki egyházmegyében most folynak a szavazások a megüresedett két tanácsbírói tisztségre. A hajduböszörményi ref. egyház presbitériuma tegnap tartott gyűlésében dr. Benedek János képviselőre és Kovács Gyula alispánra adta a szavazatát.

Gondnok-választás. A balmazújvárosi ev. ref. egyház gondnokává ismét Doby Károlyt választották meg. A megejtett választások egyébként sok új és fiatal erővel gyarapították az egyháztanácsot.

A villamos-telep pályázatának eredménye.

Részletenkint adják ki a munkát.

A városi tanács javaslata.

— január 28.

(Saját tudósítónktól.) A villamos-telep magasépítkezéseire 238,000 korona végösszeggel kiírt versenytárgyaláson huszonnyolc ajánlat érkezett be a városhoz. A „Debreczen” jelentette volt már, hogy kik ajánlkoztak s azt is, hogy a mérnöki hivatal néhány nap alatt elkészül az ajánlatok végárainak kiszámításával s ezt a tanácshoz beterjeszti. Ez a beterjesztés vasárnap történt meg.

A tegnap tartott tanácsülésen Körner Adolf tanácsnok referálta el az ajánlatok ügyét. Előadta, hogy a telep összmunkáinak elvégzésére három vállalkozó jelentkezett és pedig Tóth István Debreczenből, Biczó Gyula Debreczenből és Halasy Károly Kisvárdáról. Az elő-

irányzat végösszege 238,041 kor. volt s ezzel szemben Halasy 293,658-63, Biczó Gyula 290,492-22, Tóth pedig 256,564-32 koronáért ajánlkozott az összmunkálatok elvégzésére. A Tóth ajánlata, mint legkedvezőbb is, — mintegy tizenhét ezer koronával, vagyis 7 százalékkal magasabb az előirányzott összegnél. Ezzel szemben a részletmunkák legolcsóbb ajánlatai összesítve 250,112-04 fill., tehát az előirányzott összegnél csak tizenkétezer koronával, vagyis 5 százalékkal tesznek ki többet.

A tanács hangulata először Tóth István mellett volt. A főmérnöki jelentés is s Körner előadó tanácsnok is az ő ajánlkozását tartották legkedvezőbbnek. S tényleg sok-sok körülmény áll ez ajánlat elfogadhatósága mellett. Mindjárt elsőnek az, hogy az ilyen nagy és fontos munkához szakértelem, speciális műértés kell, amely Tóth építészen megvan. Azután, ha így összesítve adatnak ki a munkálatok, ha egy-egy alvállalkozónál bérharc tör ki, azt a város mint vis majort nem köteles akeptálni, hanem utasíthatja a fővállalkozót, hogy más alvállalkozóhoz forduljon. A munkálat befejezése határidőhöz van kötve, már pedig ez, ép úgy, mint a munkák egyöntetűsége, jobban van biztosítva, ha egy vállalkozó intézi az egész építkezést. S végül az is jelentős érv Tóth mellett, hogy a földmunkákra beérkezett ajánlatok közt az övé 20,000 koronával olcsóbb, mint a többi ajánlkozóé. A földmunkák pedig 150,000 koronás tételt, tehát az egész összeg kétharmadát képviselik.

Ezzel szemben később a demokratikus elv lépett előtérbe s az a vélemény kerekedett felül, hogy méltányosabb dolog, ha a kisvállalkozók ajánlatát fogadják el, amely végeredményben olcsóbb is öt-hat ezer koronával. Sok érv hangzott el mindkét álláspont védelmére s

szotta hatalmas művészi alakításban a címszerepét, a Burgszínház jelenlévő művészei, írók s hírlapírók leszaladtak a színpadra felvonás végén s ölelték, esólkolták.

A szó teljes értelmében kézzől-kézre adták Szentgyörgyit, akiről lecsólkolták a színpadi feséket egészen.

Hogy miképpen vélekedtek a német lapok Szentgyörgyi István művészetéről, ki-tűnnek az akkor megjelent kritikákból, melyekből adjuk a következőket:

Az *Illustriertes Wiener Extrablatt* így irt:

(Ring színház.) ... És tessék e szerepet elképzelni, amint azt egy igazi művész eljátsza. Szentgyörgyi ur valóságos mester.

Az akkori *Fremden Blatt* pedig így:

(Ring színház.) A kolozsvári színész-társaság tegnap Szigligeti „Cigány”-át adta elő. A címszerep Szentgyörgyi ur kezében volt. Szentgyörgyi ur tegnap mint igazi elsőrangú jellemszínész mutatkozott be.

Az öreg cigány alakját megrázó igazsággal és csodásan gazdag színerő erővel állította elénk s nem egy szemtet tett könnyessé. Különben briliáns volt az a jelenete, amikor holtnak hitt fiát viszontlátja.

A társaság többi előadásai is kiváló művészi eseményt képeztek a császárvárosban. Elhalmozták a magyar színészeket virággal. Szentgyörgyi Istvánt különösen ünnepezték. Szórócédulákat dobáltak le megjelenésekor a nézőtérre, melyeken így dicsőítette a német muza:

Szentgyörgyi: a magyarok Larochja
Büszkék vagyunk ilyen szomszédokra
Művészileg játszik, nagy dolgokat csinál
Ő minden ízében magyar művészkirály.

Ez a Szentgyörgyi István kezdi meg három estére terjedő vendégszereplését ma, a debreczeni színházban, ünnepi estétet szerevezve színpadunknak művésztével.

Ékszer, órák, naszajándékok a legolcsóbb árakban kaphatók

BORSOS KATA

ékszeráru raktárában

Piac-u. 44. szám a.

vége is szavazásra került a sor. A tanács szótöbbséggel úgy döntött, hogy a telep magasepitkezési munkáit a legolcsóbban ajánlkozó részvállalkozóknak adja ki. Egyetlen kivételül azt állapította meg a tanács, hogy a szobafestő- és mázoló-munkákra beérkezett pályázatok közül a Dihen Jánosét, amely aránytalanul olcsó, mellőzi, mert az ajánlkozó számítása teljesen valószínűtlen.

A tanács ennek folytán ezeknek adta ki az egyes munkákat:

A föld-, kőmives- és elhelyező munkát Tóth Istvánnak 150,741 koronáért.

A burkoló munkát Lukács Vilmosnak 10,793 koronáért.

A kőfaragó munkát Titonelli Miklósnak 6604 koronáért.

A vasszerkezeti munkát Blaskovits Mihálynak 16,063 koronáért.

Az ácsmunkát Horváth Józsefnek, illetve képviselőjének: Széll Gézának 28,259 koronáért.

A tetőfedő munkát Lukács Vilmosnak 5189 koronáért.

A bádigos munkát Kereszturi és Nagynak 6548 koronáért.

Az asztalos munkát Dorsch Hugónak 9489 koronáért.

A padlózati munkát Blaskovits Mihálynak 7726 koronáért.

A mázoló munkát Bartha Gergelynek 2257 koronáért.

Az üveges munkát Kaszanyicky Andornak 2131 koronáért.

A szobafestő munkát Bartha Gergelynek 1679 koronáért.

A szobrász munkát Tóth Andrásnak 963 koronáért.

Városháza és vármegye.

Az alkotmányvédelmi bizottság jelentése. A ma kezdődő bizottsági közgyűlés tárgyai közé, mint késő este értesítések bennünket, felvették az alkotmányvédő bizottság jelentését is. Két héttel ezelőtt már ismertettük volt a bizottság jegyzőkönyvét, mely a mai közgyűlés elé a Tüdős János dr. szövegezésében kerül.

Miniszterek üdvözlése. Győr sz. kir. város üdvözlőni kívánja Wekerlét és Kossuth Ferencet, amiért törekvéseikkel elérték, hogy a magyar ipar végre arányosan részesedik a katonai szállításokban. Átirat alakjában megérkezett ez üdvözlés Debreczen városához is, melynek törvényhatósága ma határoz, hogy csatlakozik-e az üdvözlő Győrhöz?

Bizottságok ujjaalakulása. A ma kezdődő közgyűlésen a következő bizottságok alakítandók meg: a színházi, a szegényügyi, a nyugdíj-ellenőrző, az esküdtké- és egyéneket összeíró, a hortobágyi intézöbizottság, a városi adópénztár pénzkészletének számítását ellenőrző. Tagok küldendők ki: a ref. felsőbb leányiskola felügyelő bizottságába kettő, a kereskedelmi iskolába kettő, az ispotályi vegyes bizottságba egy, az egészségügyi bizottságba kettő, az iparosiskolai felügyelőbizottságba három, a kórházi bizottságba kettő.

A közgyűlés meghívói. Kovács József polgármester tegnap küldette szét a mai közgyűlés meghívóit. A közgyűlés tárgysorozatián negyvenkét ügy szerepel. Ezek között azonban tizenegy pont a bizottsági kiegészítésre, tagküldésekre vonatkozik. A fontosabb tárgyakat lapunk már ismertette.

A közgyűlés előreláthatóan két napig fog tartani. Nagyobb vitát csak egy tárgy provokálhat: a pálinkamérések zárvaratásának ügye.

Két szabályrendelet. A törvényhatósági bizottság tagjai a közgyűlési meghívókkal együtt két szabályrendelet tervezetet is kaptak kézhez tegnap. Az egyik az utkaparói intézményről s az utkaparók szolgálati viszonyairól, a másik az utmesterek szolgálati viszonyairól, minősítéséről és hivatalos teendőiről szól. Mindkét szabályrendelet alkotását gondos bizottsági előkészítés előzte meg s valószínűleg módosítás nélkül emelkedik erőre mindakettő.

Mikepéros község kérelme. Mikepéros község azt kéri Debreczen városától, hogy engedjen át a város az ő számára két mént a törzsméneshől. Annyit fizet érte a község, amennyit Debreczen városa kíván. Hasonló keres számos érkezik a városhoz, amelyek mind azt bizonyítják, hogy ménesünk nemesak hirre, valójában is kitűnő. A szomszéd Mikepéros kérelmét a tanács előreláthatólag teljesíteni fogja.

Az amerikai láz. Amerikába szülő utlevelet legutóbb a következők kaptak: Sári Dániel, Trungel István és ifj. Bruckner Mihály Egyekről, Nótin Mihály, id. Nótin János, ifj. Nótin János, Horváth Dánielné, Horváth Ferenc, Vasas József, Perekó Gábor, Berég János Hajduböszörményből. Tizenegy ember veszett el tehát az országra nézve egy nap alatt, egy megyéből. Meddig tart még így? S meddig tarthat?

Lovászok felfogadása. Király Gyula gazdasági tanácsnok az lovászt szerződötett a városi ménék mellé. A tanács az intézkedést tegnap jóváhagyólag tudomásul vette.

Aratási szerződések Hajdumegyében.

Az alispán utasításai.

Debreczen, jan. 29.

(Saját tudósítónktól.) Hajdúvármegye gazdaközönsége tudvalevőleg alig volt képes eddig aratómunkásokat szerződötteni a nyárra. A gazdaszövétség hathatós védőnek bizonyul ugyan a munkások tulkapásai ellen, de nehéz feladattal áll szemközt, midőn munkásoket kell teremtenie az aratáshoz.

A szerződések körül keletkezhethető esetleges surlódásokat elsimítandó, a megye alispánja már most megteszi az intézkedéseket. Egyelőre csak adatgyűjtésre szoritkozik s arra, hogy pontos és gyors értesülést szerezzen minden munkásmozgalomról. Később, ha szükség lesz erre, bizonyára kilép a hatóság a passzivitásból is s minden lehető elkövet annak meggátlására, hogy a tavalyi események megismétlődhessenek.

Kovács Gyula alispán körrendeletet intézett a Hajdumegyében levő rendezett tanácsú városok polgármestereihez, továbbá a járási főszolgabírákhoz s felszólította őket, hogy a következő kérdő pontokra sürgősen adjanak feleletet:

1. Az idei aratásra nézve a szerződések megkötöttek-e?
2. Ha megkötöttek, minők a kilátások a tekintetben, hogy a szerződések lényegesebb megzavarások nélkül a munkások részéről teljesítettni fognak-e?
3. Ha a szerződések még nem köttettek meg, van-e kilátás arra, hogy a gazdák és az ottani munkások megegyezésre jutnak?
4. Idegen vidékbéli munkások az eddigénél nagyobb számban szerződöttek-e már?

Végül utasítja a polgármestereket s a főszolgabírákat, hogy a munkáskérdések szempontjából jelentőséggel bíró mozzanatokról, esetleg távirati kimerítő jelentést tegyen.

A polgármesterek s főszolgabírák legközelebb beküldik a kérdőpontokra adott feleleteiket.

Irodalom.

(A Csokonai-kör felolvasó ülése. A Csokonai-kör, mint már jeleztük, szerdán délután 5 órakor tartja január havi felolvasó ülést a főiskola dísztermében. Az ülés teljes műsora a következő: 1. Költemények. Irta és felolvassa: Szávay Zoltán, a Csokonai-kör tagja. 2. A régi jó idők. Művelődéstörténeti képek; irta és felolvassa: Varju János, a Csokonai-kör tagja. — 3. Mesék. Irta és felolvassa: Gál Zoltán, a Csokonai-kör tagja. 4. Baudelaire. Irodalomtörténeti értekezés; irta dr. Molnár István, a Csokonai-kör titkára. 5. Költemények. Irta és felolvassa: Szávay Gyula a Csokonai-kör főtitkára.

Mulatságok.

Timárok bálja

— január 29.

A debreczeni timárfjuság ritka sikerű bált rendezett vasárnap este a Bikában. A hatalmas díszterem alig győzte befogadni a megjelent nagy közönséget. Annyi szép polgárleány és asszony rég nem volt együtt mulatságon, mint a bálrendezésben kiváló timárfjakén. A rendezőség Antalffy-készítette pompás táncrenddel lepte meg a hölgyeket, a férfiak számára pedig reggelig készenlében állt a jó homoki bor. Volt is jó kedv, vidámság, amennyi csak lehetett. Kiss Béla kitűnően húzta a vonót. Az első négyest százhetven pár táncolta.

A bálon a következő hölgyek voltak jelen:

Asszonyok: Zoltai Lászlóné, Balogh Imréné, Boros Györgyné, Nagy Jánosné, Borsó Gáborné, Tóth Józsefné, Kaszás Jánosné, Kovács Ferencné, Csurián Józsefné, Kiss Mihályné, Sárga Istvánné, Nagy Andrásné, Monori Sándorné, Hornyák Józsefné, Mészáros Sándorné, Pásti Ferencné, özv. Szilágyi Józsefné, Pécsiné, Kiss Józsefné, Erdős Béláné, Dalmi Istvánné, Kovács Ferencné, Vékony Mihályné, özv. Szücs Imréné, Veréb Lajosné, Bundi Imréné, Pósalaky Istvánné, Szemők Imréné (Pestmegye), Mogyoróssy Miklósné, Papp Sándorné, ifj. Piros Józsefné, id. Piros Józsefné, Kovács Istvánné, Varga Imréné, Kecskés Józsefné, Szalontay Józsefné, Kecskés Mihályné, Tóth Mihályné, Falussy Györgyné, Varga Ferencné, Ormós Istvánné, Dalmi Károlyné, Villás Ferencné, Varró Lajosné, Major Mihályné, Papp Ferencné, Nemes Gáborné, Szilágyi Józsefné, Csonka Sándorné, Kovács Sándorné, Mágori Sámuelné, Kiss Imréné, Kereszturi Jánosné, Porcsin Ferencné, Imre Sándorné, id. Imre Jánosné, Szilágyi Istvánné, Domján Imréné, Domján Lajosné, Szilágyi Józsefné, Faragó Ferencné, Gyökös Mihályné, Nosztray Istvánné, Szathmáry Istvánné, Horváth Istvánné, Busi Bálintné, id. Király Ferencné, Szabó Sándorné, H. Jay Jánosné, Kokas Istvánné, Bereczky Sándorné, Bozóky Istvánné, ifj. Prém Ferencné, Nagy Sándorné, Bozóky Mihályné, özv. Rác Gáborné, Némethy Józsefné, Szegedi Dánielné, ifj. Szücs Lajosné, id. Prém Ferencné, Nagy Lajosné, Zengewald Gézáné, Méhész Józsefné, Nagy Jánosné, Kovács Józsefné, Hadházi Józsefné, Bartha Károlyné, ifj. Bakonyszegi Imréné, özv. Szücs Gáborné, Boros Mihályné, Polgári Imréné, László Mihályné, Nagy Lajosné, Nagy Józsefné, Szima Sándorné, Végváry Istvánné, Mikó Józsefné, Priszli Pálné, Erdélyi Károlyné, Mikó Józsefné, Pongor Jánosné, Szabó Sándorné, Ormós Gáborné, Nagy Józsefné, Szücs Mihályné, Szabó Lajosné, Illyés Józsefné, Hüse Károlyné, Berencsi Jánosné, Kupai Istvánné, Kovács Ferencné, Korom Benjáminné, Bessenyei Gyuláné, özv. Bazsek Lajosné, Harsányi Andrásné, Turi Istvánné, özv. Barna Jánosné, Kovács Jánosné, Kapusi Lászlóné, Szigeti Gáborné, özv. Gáll Jánosné, Géder Jánosné, Pákozdy Károlyné, Jándi Bálintné, özv. Gáspár Gézáné, Fazekas Istvánné, özv. Nagy Imréné, Oláh Istvánné, Nagy Áronné, Böszörményi Mihályné.

Leányok: Balogh nővérek, Bors Mariska, Nagy Zsuzsika, Borsó Zsuzsika, Borsó Rózsika, Tóth Mariska, Kaszás Juliska, Kovács Eszti, Csuri Juliska, Kis Juliska, Sárka Margitka, Matkó Eszti, Fábrián Juliska, Dul Juliska, Monori Eszti, Matkó Juliska, Vilmányi Eszti, Hornyák Sárka, Magyar Erzsike, Pásti Mariska, Szilágyi Ilonka, Gaál nővérek, Kelemen Eszti, Erdős Annuska, Dalmi Katica, Kovács Erzsike, Vékony Juliska, Szücs Juliska, Bundi Mariska, Mogyoróssy Mariska, Papp Eszti, Piros Mariska, Kovács Erzsike, Varga Mariska, Keckés Mariska, Opre Mariska, Falussy Mariska, Báthory Eszti, Ormós Rózsika, Vörös nővérek, Major Rózsika, Papp Róza, Nemes Eszti, Szilágyi Erzsike, Fülöp Juliska, Kereszturi nővérek, Kiss Mariska, Ince Sárka, Szilágyi Juliska, Pethő Rózsika, Pethő Juliska, Hegedűs Erzsike, Seres Ilonka, Busi Eszti, Király Juliska, Szabó Juliska, Veres Juliska, Bozók Zsuzsika, Rác Mariska, Szegedi Erzsike, Nagy Rózsika, Kovács Mariska, Bakonyszegi Juliska, Szücs Eszti, Harsányi Erzsike, László Juliska, Bán Margit, Nagy nővérek, Végváry Juliska, Mikó Rózsika, Pongor Juliska, Ormós Erzsike, Nagy Juliska, Nagy Mariska, Szücs Juliska, Szücs Erzsike, Szabó Juliska, Illyés Zsuzsika, Berencsi Mariska, Geder Juliska, Molnár Juliska, Gáspár Ilka, Nagy Eszti, Nagy Rózsika, Széll Vera, Hüse Rózsika, Kovács Erzsike, Kovács Mariska, Rác Erzsike, Korom Rózsika, Ferge Eszti, Novák Erzsike, Bazsek Mariska, Harsányi Juliska, Tury Juliska, Barna Rózsika, Gulyás Mariska, Pataky Mariska, Kovács Margitka, Kovács Erzsike, Szigeti Jolán, Kerékgyártó Juliska.

A függetlenségi-párt bálja. A debreceni függetlenségi és 48-as párt február hó 9-én, szombaton, az Arany Bika dísztermében zártkörű tánevigalmat rendez, nyolc órai kezdettel. Belépti-díj személyenként két korona. Felülvezetéseket a párt hirdalilag nyugtázza. Jözü italok és ételekről gondoskodás történik. Jegyek előre válthatók a Függetlenségi-Kör helyiségben s a tánevigalom napján este a pénztárnál. A bál belrendezői: Dr. Varga Lajos, Szalkó Mihály és Sarkadi Ferenc. A táncot Schaf János és Schaf Ferenc rendezik. A nagybizottság kereken száz tagból áll.

A debreczeni Dalegylet február hó 5-én kedden, Mácsai Sándor karnagy vezetésével, Rác Károly és fia zenekara közreműködésével a „Arany-Bika” dísztermében zártkörű dal- és zeneestélyt rendez. — Műsor: 1. Nyitány: Rác Károly és fia zenekarától. 2. Olasz dalek: Gálból. a) Chiarre, b) St. Lucia, c) Barkarolla. 3. Minden este: Ziegler-től. 4. Rajnai-ut: Beschnitől. 5. Nem nézek én: Hubertől. 6. Lengyelek a csárdában: Stehlőtől. 7. A Műsor többi számát Rác Károly zenekara látja el hajnali 2 óráig. Pályajegyek előre is válthatók Govrik Miklós dalegyel. II. titkárnál Szechenyi-u 3. sz. alatt. Belépti díj személyenként 2 korona. Családi jegy 3 személyre 4 korona. Felülvezetések köszönettel fogadtnak és nyilvánosan is nyugtáztatnak.

Atléta táncestély. Az akadémiai ifjuság kebelében fennálló Debreceni Akadémiai Atlétikai Club február 14-én minden tekintetben sikerültnek ígérkező tánevigalmat rendez. A nemes célt szolgáló ifju egyesület eddigi zajtalan munkásságával máris szép eredményt ért el, ezuttal társadalmi téren is dokumentálni óhajtja életképességét. A táncestély védnökei közéletünk kiválóságai lesznek. A rendezőség azon fáradozik, hogy városunk előkelő közönségének érdeklődését minél nagyobb mértékben megnyerje az atléta táncestély számára. A meghívók szétküldése a napokban nyer befejezést.

Vasúti munkások tánevigalmata. A debreceni vasúti munkások február elsején tánevigalmat rendeznek a Mar. it-fürdő dísztermében. A munkások derék gárdája

szorgalmasan végzi a rendezés előmunkálatait s a mulatság minden jel szerint az idén is pompásan fog sikerülni. Belépti díj személyenként egy korona husz fillér, családjegy 3 korona. Minden hölgy esinos tánevigalmat kap.

Színház.

Műsor.

Kedd. „Cigány.” „B” bérlet.
Szerda. „Pillangó-esata.” Szinmű. „C” bérlet.
Csütörtök. „Csikós.” Népszinmű „A” bérlet.
Péntek. „Gül-Baba.” Operette. „B” bérlet.
Szombat. D. u. „János vitéz.” Rego. — Este: „Falusiak.” Vigjáték. „C” bérlet.
Vasárnap. „Két Hippolit.” Operette. — Este. „A vig özvegy.” Operette. (Kis bérlet.)

* **Szentgyörgyi István**, akinek nagy művészi multjáról lapunk mai *tárcarovatában* emlékezünk meg, s aki három estén fog vendégszerepelni szinpadunkon tegnap délután érkezett meg. A kiváló nagy magyar művészt a vasutnál *Zilahy Gyula* igazgató fogadta. A művész ma a „Cigány” címszerepében lép fel. Második fellépte a „Pillangó esata” szinműben lesz, melyben *Vinkelmann* gyárost játsza. Harmadik, illetve utolsó fellépteül a „Csikós” kerül szinre, melyben a vendégművész a vén *Márton* esikóst játsza. A közönség a legnagyobb érdeklődéssel néz az előadások elé. *Szentgyörgyi István* mind a három vendég előadásaira a jegyek egyszerre válthatók a színházi pénztárnál.

* **Zilahy ujjabb fellépte.** A „Fenn az ernyő, nincsen kas” klasszikus vigjáték előadásának sikere arra indította *Zilahy* igazgatót, hogy a régebbi szini irodalom gyöngyeit felújítsa. Már legközelebb ismét felelevenít egy kedves vigjátékot, „A falusiak”-at, melyben *Zilahy* ismét ragyogtatni fogja művészetét. „A falusiak”-ból már javában folynak a próbák és a szereposztásból ítélve, igazi műveltségben lesz része közönségünknek.

* **A „Vig özvegy”** nagy sikert aratott operettnek legközelebbi előadását *Zilahy* igazgató azzal teszi érdekessé, hogy a második felvonásban előforduló szerb „Kolo” tánehoz szerződöttetett egy igazi „*Bácskai Tambura Zenekart*”, kik legközelebb fel fognak lépni az operettben.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Nagy tüzvész Nagy-bajomban.

Ötven állat beleégett.

Huszezer korona kár.

— január 29.

(*Saját tudósítónktól.*) A debreceni földbirtokosok egyik legismertebbjének, *Rosinger Lajos*nak csegei birtokán borzalmas tüzvész pusztított szombat éjjel. A fékezhetetlen elem dühöngésnek mintegy ötven élő állat lett áldozata.

A tüzvészről tudósítónk az alábbi részleteket jelenti:

Rosinger Lajos debreceni lakosnak nagy tiszacsegi határban levő földbirtokán, a Nagymajorban nagy tüzvész pusztított szombaton

éjszaka. Az istállóval kapcsolatos nagy hodály gyuladt ki s a tűz az erős szélben feltartóztathatatlannul terjedt tovább, míg az egész épület lángba nem borította.

A fölébredt eselenség hiába próbált oltani s jobbat nem tehetett, mint hogy a még megmenthető lábas jószágokat kimentette a hodályból.

Igy is benneégett harminchéttinő és husz hizott sertés. A kár, melynek egyrésze biztosítás folytán megtérül, kerek huszezer koronát tesz ki.

A csendőrség nyomban megkezdte a nyomozást, de mindeddig sem a tűz okát, sem az esetleges gyujtogatókat nem tudta kinyomozni. A tüzesetről tegnap érkezett jelentés a központi főszolgabíróshoz.

Katonák és civilek harca.

Véres verekedés.

(*Saját tudósítónktól.*) Tegnap este megint háború-kodás folyt civilek és katonák közt. A huszár kardok előkerültek hüvelyekből s egy kis vér is folyt. Egy debreczeni közrendőr megsebesült, míg *Bernáth Mihály* kocsist meg a mentők szállították el a küzdőtérrel.

Történt pedig ez, egyik éjjeli kávéházban, amely a Kossuth névű van elnevezve.

A verekedés oka az volt, hogy az egyik asztalnál mulató civilek cigánnyal muzsikáltak magukat. Nem tetszett ez a huszároknak, akik azt akarták, hogy a cigány nekik játszon.

Szó-szót é t s parázs kis verekedés támadt a dologból. Előkerültek a huszárkardok is. Egyrésztől székek, poharak, boros üvegek repültek a levegőben, másrésztől suhogtak a kardok.

A vége az lett, hogy *Bakó Péter* 57. számú rendőrt is megsebesítették.

Egy *Bernáth Mihály* nevű kocsist meg úgy elvertek, hogy a mentőknek kellett a kórházba szállítani a súlyosan megsérült embert.

A vizsgálatot ez ügyben úgy a rendőrség, mint az ezredparancsnokság megindította.

Küldöttség Andrásyhoz.

A hajduszoboszlói járás azon érdekeltsege, mely Püspökladányba akarja a székhelyet áthelyezni Szoboszlóról, 15 tagu küldöttséget menteszt a járási székhely áthelyezése ügyében gróf *Andrassy Gyula* belügyminiszterhez. A küldöttség a miniszterválság folytán nem volt még eddig abban a helyzetben, hogy felmehessen s minden percen várja a Papp Elek orsz. képviselő távirati értesítését, melyben tudatni fogja a fogadás napját és óráját.

— **Magyar név.** *Mayer Félix* debreceni születésű nagyváradi illetőségű lakos belügyminiszteri engedéllyel *Magyar*-ra magyarosította nevét.

— **Gyűlés a kamaránál.** *Serly Ede* alelnök elnöklése mellett népes érkezetlet volt a kereskedelmi és iparkamaránál tegnap délután. A timárok, bórkereskedők, mészárosok és hentesek képviselői vettek részt azon, határozandó afölött: vajjon helyes lenne-e Budapesten rendezendő bőripari aukciókat tartani. A kereskedelmi miniszter kérte erre nézve a kamara véleményét, a kamara viszont az érdekelt álláspontját akarta ismerni. Az érkezetlet beható tanácskozás után elhatározta és véleményileg ki-mondotta, hogy a közipari aktiók rendezését, úgy a bórfeldolgozókat, mint a bórkereskedők érdeke szempontjából helyesnek találja s

azok rendezése feltétlen kívánatos. A kamara tehát véleményét a tárgyalás eredményére fogja alapítani.

— Lutheránus napközi otthon.

Az ág. hitv. ev. egyház tanácsa vasárnapi ülésén igen humánus intézményt létesített, illetve véglegesített. A mult hideg napokon ugyanis Materny főesperes az iskolában maradt gyermekek számára az ilyféle célú Sesztina-alap kamatából meleg ebédet főzetett, minek következtében a távolabb lakó szegény gyermekek közül mind többen maradtak az iskolában, úgy, hogy a legutolsó napokban 16 gyermek részesült ez áldásos intézményben. Az egyházi tanács belátván az intézmény szükségességét, elhatározta, hogy a hátralevő hideg napokra azt állandósítja, a jövő évre pedig e célra külön helyiséget rendez be. Megemlítésre méltó az is, hogy a tanács egyik tagjának áldozatkészsége fogja fedezni az alap kamatainak elfogyta után ez évre az összes költségeket, valamint a most beszerzendő evőeszközök árát, míg egy másik jóltevő ugyane célra 5 métermázsza szentet ajánlott föl.

— **Adózó közönség figyelmébe.** Az 1904. évi általános jövedelmi pótladó-lajstrom a városi adóügyosztály kivételi helyiségében 1907. évi január hó 29-től február hó 1-ig közszemlére lesz kitéve, hol is a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető. Egyidejűleg értesítetik az adózó közönség, hogy az adóügyosztály végrehajtói az ügyosztály általános hivatali óráitól eltérőleg hétköznaponként délután 4 órától 6-ig is a közönség rendelkezésére állanak. Debreczen 1907. január hó 28-án. A városi adóügyosztály.

— **Esküvő.** Tarján Leó dr. ügyvéd vasárnap esküdött hűséget Darvas Alice urleánynak, Darvas Izidor biztosítási vezér-ügynök művészelkü leányának. Az egyházi szertartáson, mely a Deák Ferenc-utcai imaházban folyt le, díszes érdeklődő közönség volt jelen.

— **A debreceni kerületi tanári kör** f. hó 26-án, szombaton gyűlést tartott, amelyen dr. Szabó Márton ev. ref. főiskolai tanár tartott nagy érdeklődéssel fogadott felolvasást a magyar irodalom remekeinek felhasználásával a történet tanításban. Ezután a temesvári kör átiratát tárgyalta a kör, melynek első és második pontjához, mely szerint az állami tanárok fizetése a Széll-féle törvényjavaslat alapelvei szerint rendeztessék, továbbá bármilyen rendezésnél is a tanárság véleménye hivatalosan megkérdeztessék, a maga részéről készséggel hozzájárul; a 3. pontot illetőleg azonban, mely szerint a fizetésrendezés ügyében egyetemes tanárkongresszus hívassék egybe, úgy határozott, hogy ezt a jelenlegi viszonyok közt nem tartja sürgős szükségűnek. Negyedik pontnak a kör azt csatolja a temesvári átirathoz, hogy a nem állami tanárok fizetésének az állami tanárokéval egyidejűleg és egy színvonalon való rendezését szükségesnek és óhajtottónak látja. Végül a gyűlés tagjai a Barcsa János lemondásával megüresedett titkári tisztelet közmegegyezéssel dr. Szabó Márton ev. ref. főgimn. tanárral töltötték be.

— **Tizennégyezer koronás adomány.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerület püspökéhez, Kiss Aronhoz most érkezett meg a földmívelésügyi miniszter levele, amelyben tudatja a miniszter, hogy az egyházkerületbe tartozó kraszósörénymegyeyi Szapáry-falva telep községben építendő református templom céljaira 14 ezer koronát adományoz. A miniszter utasította a debreczeni állami adóhivatalt, hogy Kiss Aron

püspök nyugtája ellenében 14 ezer koronát fizessen ki. A tekintélyes összegű nemes adományért a püspök köszönő levelet intéz a miniszterhez.

— **Ajándékok a kollégiumi könyvtárnak.** S. Szabó József gimnáziumi tanár Tompa Mihálynak egy 1864-iki areképét; Lévay József, a Miskolcson élő ősz költő pedig három költeményének kéziratát ajánlotta a főiskolai könyvtárnak.

— **Szakoktatás a rendőröknek.** Publig Ernő h. tűzoltóparancsnok tegnap kezdte meg a rendőröknek kioktatását abban az irányban, hogy miként kell eljárni balesetknél, míg a mentők megérkeznek és mit kell jelenteni baleset alkalmával a mentőállomásra.

— **A Sámsoni-vasut elakadt.** — A sámsoni vasut tegnap hajnalban Debreczen alján, a Látókép-esárdánál elakadt. A megrekedt vonatot új mozdony vontatta tovább s utasai teljes 4 órai késéssel térhettek meg Sámsonból.

— **A Boeckay-szobor mellékalakjai.** A hajduböszörményi Boeckay-szoborbizottság kérdésére az országos képzőművészeti tanács kijelentette, hogy a Boeckay-szobor mellékalakjai kitűnően sikerültek. A bizottság e vélemény alapján a tisztelet-díjból újabb 24.000 koronás részletet utal ki Holló Barnabásnak, a szobormű alkotójának.

— **Eltűnt fiu.** A rendőrségen tegnap jelentette Havanyi (Komoróceki) Istvan édes anyja, hogy a fia eltűnt. A 14 éves fiu a mult héten ment el és azóta hozzátartozói nem látták. — A rendőrség elrendelte a körözést.

— **Fizetésképtelenség.** A hitelezők bécsi védőegyesülete közli, hogy a Rappaport és Schaffer nyíregyházi cég fizetésképtelenséget jelentett.

— **A város fája.** A város erdőmestere úgy ígérte, hogy tegnapra be tudja szállíttatni a kilátásba helyezett első 600 öles faszállítmányt. A hideg miatt azonban késést szenvedett a szállítás. Tegnap ismét sokan jártak fönn a városházán, de nem kaphattak fát. Viszont minden érdeklődőnek tudomására hozták, hogy csütörtökön teljes bizonyossággal lesz fa.

— **Az „Általános takarékpénztár részvénytársaság”** f. hó 27-én, vasárnap tartotta meg az intézet helyiségében első rendes közgyűlést Weszprémy Zoltán főispán, igazgatósági elnök elnöklése mellett. A közgyűlés a részvényesek élénk részvétele mellett folyt le. Az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette és a felmentvényt úgy az igazgatóság, valamint a felügyelőbizottság számára megadta. Az alapszabályoknak az igazgatóság által proponált módosításaihoz a közgyűlés egyhangulag hozzájárult. Este az „Angol királynő” fehértermében az intézet első évi kiválóan kedvező mérlegének az öröme társas-vacsora volt. Pohárköszöntőkben sem volt hiány. Weszprémy főispán az intézet további gyarapodására üritette poharát, Fisch Lajos igazgató Weszprémy Zoltán főispánt köszöntötte fel, mint aki az intézet ügyei iránt élénk érdeklődést tanúsítva, a kedvező eredmény eléréséhez nagyban hozzájárult. Brüll Oszkár részvényes Fisch Lajos igazgatót aposztrofálta élénk helyeslés mellett, mint aki a lelkiismeretes és ügybuzgó igazgatók mintaképe. A társas-vacsora emelkedett hangulatban a késő éjjeli órákban ért véget.

— **Farkasok az Egyletkertben.** A szokatlan hideg tél becsalja a farkasokat is. A központi járás alatorvosa hozta hírül tegnap, hogy

a debreczeni Egyletkertben vasárnap egy öreg és két fia farkas járt. Vadász-ember nem mulatkozott s így a fenevadak nem kerültek puszkára.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Pipó Bálint ev. ref. 72 éves, Pipó Bálintné ev. ref. 66 éves, Balogh Julianna ev. ref. 48 éves, Váci László ev. ref. egy hónapos, Virnberger Kálmán róm. kath. öt hónapos, Csák Julianna ev. ref. 71 éves, Erdei Sándor ev. ref. 11 hónapos.

— **A nagyerdői fürdő.** f. hó 30-án, szerdán megnyílik s a közönség számára megkezdí működését.

— **Rendőri hírek.** Freidmann Ilona Hatvan-utca 35. szám alatt lakó leány jelentette a rendőrségen, hogy lakásukból 32 koronát érő, két pár cipőjét ellopták. Gyanuja egy asszonyra esik, aki kéregetni volt náluk. — Kiss János péksegéd jogtalan elsjátítás címén emelt panaszt a rendőrségen, egy városi hajdu ellen azért, mivel ez a hajdu megtalálta és eltulajdonította Kissnek elveszett tiz koronását. Az eljárás folyik.

Összekaszabolt huszár.

A szerelem miatt.

— január 29.

(Saját tudósítónktól.) Véres jelenetnek volt színhelye tegnap este a Hadházi-utca. Egy Vilmos huszárezredbeli közkuszárt támadott meg s sebezett össze egy iparoslegény.

Sterinák Mihály Vilmos huszárezredbeli közhuszár az este tiz órakor a Hadházi-utcán haladt a kasszárnya felé. A sötét utcán hirtelen hátulról megtámadta egy iparossegéd s mielőtt védekezhetett volna, földre teperte, majd rátérdelt kihuzta a letepert ember kardját s azzal rettenetesen összekaszabolta a lefegyverzett huszárt.

A huszár segélykiáltásaira jött elő a rendőr, aki elől a merénylő elmenekült. Sterinákot több sebből vérezve vitték be a kózkórházba, ahonnan ma a csapatkórházba viszik.

Az orvtámadó segéd azért támadta meg a huszárt, mert ez elszerezte tőle a kedvesét. A rendőrség keresi a merénylőt.

Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

*) Takács Zoltán dr. Budapesten.

Dr. Takács Zoltán, aki szombaton szabadult ki a szegedi csillagbörtönből, ma megjelent a budapesti főkapitányság nyilvántartási hivatalában, — ahol bejelentette, — hogy ma Ó-Kecskére utazik édes anyja meglátogatására. Ott marad pár hétig, hogy kipihenje magát. Még nem tudja, hogy mit fog tenni. Az a célja, hogy ha feltételes szabadságideje debemberben lejár, külföldre megy; könnyen megélhet, úgy reméli, mert az olasz, francia és angol nyelvet perfektiül tudja. Takács most 41 éves, kitűnő színben van és nem látszik meg rajta a fogház levegője.

*) **Vonatösszeütközések.** Vasárnap reggel a kőbányai alsó pályaudvar közelében vonatösszeütközés történt. — A Lajosmizsei helyi vonat utasokkal megrakva közeledett a főváros felé. Amint elhagyta a kőbányai

alsó pályaudvart, a 6. számú átjárónál, az Altér-utcával szemben, neki ment az ott veszteglő teherkocsinak. — A kocsik összezúzódtak, a személyvonat mozdonyvezetője Góliát súlyos sérülést szenvedett, Koller Antal fűtő, egy kalauz és néhány utas apróbb sérüléseket szenvedtek. — A mozdonyvezetőt a mentők a Szent István kórházba szállították. Az összeütközés, mint a nyomozás megállapította, Jórend Mihály váltóór gondatlansága okozta. Jórend ugyanis jelentette a központnak, hogy lajosmizsei vonat utja szabad. Erre a jelentésre a nemafort szabadra állították. A vonat tehát teljes sebességgel robotolt tovább.

*) **Elfogott betörők.** A rendőrség szombaton és vasárnap egész sereg betörőt tartóztatott le. Ezek között van négy lakásfosztogató, akikre eddig számos betörést bizonyítottak. Többek közt betörték Spinner János ruhatisztító Lipót-körut 19. számú lakásába, ahonnan 1542 koronát érő ékszert loptak el, betörték még a többi közt a Teréz-körut 3. számú Steiner-féle vendéglőbe. A betörők névszerint: Deutsch Jenő 28 éves mázoló, Weltmann Zoltán 25 éves lakatos, Sekella István, 24 éves postaszolga és Szabó Dezső 29 éves pincér. — Elfogta még a rendőrség Pudmer Zsigmond 34 éves, Simon Károly 33 éves és Kiss Deli István 38 éves napszámosokat, akiket tetten értek, mikor betörték Ábelesz Emilnek az Ügynök-utca 7. számú vas-, gép- és szerszámraktárába. Valamennyi betörőt átadták a bíróságnak.

*) **Az éhség áldozata.** Szombaton este a fővárosi szőlőszeti telep mellett levő kis akácfa erdőben egy eszméletlen állapotban levő nőt találtak. Bevitték az új Szent János kórházba, ahol megállapították, hogy ez illető *Kozalek Teréz*, aki négy nap óta nem evett. Nagy elgyöngülésében elveszítette az eszméletét.

*) **Gyermekholttest a temetőben.** Vasárnap délelőtt a Kerepesi-uti temetőben egy hat hónaposnak látszó fiúgyermek holttestet találtak egy sírra elhelyezve. Az apróságon fojtogatás nyomai látszanak és kis teste meg volt fagyva. A gyilkos anyát nyomozza a rendőrség.

*) **Gyilkossági kísérlet.** Treneséből jelentik: Frustuk Lajos ácslegényt este az országúton megtámadta Pusztai Lajos cigány és 280 koronát tartalmazó pénztárcáját elvette tőle és futásnak eredt. Az ácslegény üldözőbe vette a cigányt és utolérvén azt, elkéseredett harc támadt közöttük. A cigány fogaival és zsebkésével az ácslegényt súlyosan megsebesítette. A cigányt letartóztatták és az ácslegényt a megyei kórházban ápolják.

Férfi és fiu kalapok,
valamint cilinderek
nagy választékban

Békés Lajos
uri divat üzletében.

Távirat és telefon.

Wekerle Bécsben.

Budapest, január 28. Wekerle Sándor miniszterelnök kedden Bécsben utazik kihallgatásra. — Hír szerint részt vesz az udvari bálon is.

Az új miniszter.

Budapest, január 28. *Polónyi* utódjával Günther Antal a legkomolyabb jelölt. Komoly jelölt még *Holló* Lajos, akinek kinevezése esetében Günther nem maradna államtitkár, Günther mellett Issekutz Győző lenne az államtitkár, *Holló* igazságügyi mi-

niszterre történendő kinevezése esetén Visontay Soma lesz az államtitkár.

II. Vimos születésnapja.

Budapest, jan. 27. A császár születésnapját a lakosság legszívesebben részvéte mellett ünnepelték meg. A császár üdvözlése sok német fejedelem érkezett Berlinbe. A császár és császári ház tagjai mikor az utcán megjelentek, a közönség lelkesen üdvözölte. Délelőtt a császár Farquharsont Edvár király küldöttét fogadta. Este a város gyönyörűen ki volt világítva. A császár születés napját az egész országban, valamint a német gyarmatokban is megünnepelték.

Polónyi pöre.

Budapest, január 28. Az igazságügyi miniszter, mielőtt megválnék állásától, beadja feljelentését *Lengyel* Zoltán ellen. Tegnap egész délután a panaszlevél megszerkesztésével volt *Polónyi* elfoglalva és eddig csak azért nem küldte be a bírósághoz, mert a feljelentés szövegét a ma délutáni miniszteri konferencián a kormány tagjainak előbb megmutatni akarja. A panasz ekként csak holnap érkezik a törvényszékhez.

Polónyi lemondása.

Budapest, január 28. *Polónyi* ma megátogatta egy újságíró, aki előtt kijelentette, hogy *Lengyel* Zoltán elleni sajtópörét illetőleg egy felhivatalos közlés fog megjelenni. — Azt a híresztelést, mintha ő kihallgatást kért volna a királytól, de nem kapott, *Polónyi* megcáfolja. A király és Wekerle előtt az ő ügye tisztán áll s fölöslegessé tesz minden további kihallgatást. — *Polónyi* különben továbbra is alelnöke fog maradni a függetlenségi-pártnak.

Zichy hazaérkezett.

Budapest, január 28. Gróf. *Zichy* Aladár, a király személye körüli miniszter ma Bécsből ide érkezett s előbb Wekerlét, majd többi minisztertársát kereste fel.

Nagy bányászerecséltenség.

Páris, jan. 28. *Saint* Johánból jelentik, hogy ott a *Reben*-féle bányában nagy bányalég-robbanás történt. 300 embert temettek maguk alá a romok, 147 hullát ástak ki eddig a romok közül.

Robbanás a szerb trónörökösnél.

Belgrad, január 28. A trónörökös lakásán tegnap este 8 órakor a szolgaszemélyzet vigyázatlansága folytán robbanás történt, amelynek azonban nem volt semmi komolyabb következménye. A robbanás úgy történt, hogy a trónörökös erősen fűtött vadászszobájában a kályha közelében pléhdobozban vadásztöltények megtöltésére szolgáló puska-por állott, amely az erős hőség következtében hatalmas durranással felrobbant.

Nagy hajószerecséltenség.

London, jan. 27. A tengernagyi hivatal ma délután Colomboból a *Diadem* nevű angol cirkáló hajótól egy máról keltezett táviratot kapott, amely azt mondja, hogy a *Diadem* a *Nordeutscher Lloyd*-nak *Seydlitz* nevű égő gőzösével az éjszakai szélesség 5 fok 56 perce és a keleti hosszúság 86 fok 34 perce alatt találkozott. A *Diadem* a *Seydlitz* valamennyi 105 utasát, valamint a postát hajóra vette és a gőzöt a *Ceylon* szigeti *Point Del Galle*-ig kísértte. A hajó előrésze elégett.

Törvényszék.

§ **Kulhanek ügye.** A hirhelt szőlőhámos, *Kulhanek* Adolf ügyében tudvalevőleg a törvényszék vádtanácsa úgy határozott, hogy ebben az ügyben a szolnoki törvényszék illetékes a főtárgyalásra. *Kulhanek* a határozat ellen felfolyamodást adott be. Az ítélőtábla most foglalkozott a felfolyamodással és az iratok kiegészítése céljából visszaküldte az ügy iratait a törvényszék vádtanácsához.

A praktikus orvosok

által tett kísérletek igazolják, hogy a csukamájolaj a SCOTT-féle EMULSIO formájában sokkal hatásosabb, mint közönséges állapotában. Egy ismert klinikán folytatott kezelés bebizonyította, hogy csukamájolaj eredeti közönséges állapotában véle saját súlyának 4-szeresével emelte a szervezet zsírtartalmát, — míg a SCOTT-féle EMULSIO formájában véve, az abban tartalmazott ugyanily mennyiségű csukamájolaj súlyának 7-szeresével túhaladta amazét. Gyermekek, sőt válogatos, kényes betegek is állandóan minden udor nélkül és anélkül, hogy a legesekélyebb szervezet zavartól kellene tartaniok, vehetik a SCOTT-féle EMULSIO-t.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „hátnagy csuka-halal vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza”
Budapest, IV., Váci-utca 34.50.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerházaiban.

Akik magukat fáradtak és kimerülteknek érzik, akik idegesek és erőtlenek, azoknak a

Sanatogen

életkedvet és életerőt ad, több, mint 3000 tanár és orvos elsőrendű javallása. Kapható a gyógyszerházakban és drogueriákban. Brosurát ingyen és bérmentve küldenek:

BAUER és Társa
S. W. 48. és a vezérképviselőség
Brady C. Wien I.

1554.
1906. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróság V. 974/4—906. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint *Stempien* Lajos budapesti bej. cég részére *Székely Imre* debreczeni lakostól 60 korona tőke, ennek 1905. évi január hó 1. napjától számítandó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 45 korona 88 fillér perköltség erejéig 1906. évi április hó 5-én bíróságilag felülfoglalt és 615 koronára becsült házi butorok- és egyéb tárgyakkal álló ingóságok 1907. évi január hó 31-én, délelőtt fél 10 órakor kezdetét veendő és *Piac*-utcán 55. sz. háznál özv. *Grünbaum Morné* 950 kor. tőkekövetelése és jár. a *Polgári* takarékos segélyszövetkezet 300 kor. és 197 kor. tőkekövetelése és jár. kielégítése végett is egyideűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1907. évi január 14-én.

Török Péter,
bírói kiküldött.

Köszvény! ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendel betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
Debreczen.

Csuz!

Modern lakóházak, villák
valamint egyéb
épületek tervezését
és felépítését, művezetést, épületbecslést stb. vállal,

Pavlovits Károly
műépítész

21 Debreczen, Kossuth-utca 26. sz.

Nem kell gyógyszer,
ha naponta reggeli előtt egy pohár valódi **BARACK** pálinkát iszunk.

Kitünő gyomortisztító és étvágygerjesztő.

3 literes üvegben franko szállítja 12 koronaért **Gál Mór** termelő Kecskeméten.

Jó kalap! * Izléses nyakkendő! * Tartós fehérnemű!
legolcsóbban beszerezhető

a **„NYAKKENDŐ KIRÁLY”**
uri divat üzletében,

* * * * * Debreczen, a főposta mellett. * * * * *

Cégvezető: **RÓZSA LAJOS.**

1904. Szt. Louisi vilákiállítási legfőbbérem, Grand Prix

Kérjen csak **Globusz** fémtisztító kivonatot

mert sok roz utánszás történik.

Egyedüli gyáros: **Fritz Schulz** jun. ut. Lipcse és Eger

KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK
HITELSZÖVETKEZETE

Csapó-utca 1. szám. Piac-utca 14. szám, (sarok) Hajdu-ház.
1907. január hó 1-ével kezdi meg működését. — Minden évtársulat 5 évre alakul.

Egy törzsbetét 50 fillér, mely hetenként avagy havonként fizetendő.

Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve postai befizetési lapok után teljesíthetik. Az eddigi tagok száma 929, kik 8030 törzsbetétet jegyeztek, a mi évi 156,780 korona vagyis 783,900 a korona befizetésnek felel meg egy évtársulat tartására. Minden törzsbetét (50 fillér, — 25 kr.) után 100 korona kölcsön vehető fel, mely 50 fillérben befoglalatik a kamat is, tehát külön kamat nem fizetendő. Betétkönyvek naponta d. e. 9—12-ig, délután pedig 3—5-ig válthatók szövetkezetünk helyiségében.

Dr. Szöllős Dezső, jogtanácsos.
Kozma László, elnök.
Thieszen Arthur, ügyv. igazgató.

!! Mélyen leszállított árak !!

Különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr.
Jó mosó velez és flanelok métere 25, 28, 32 kr. — 120 cm. széles Angol Cheviot métere 55, 75, 80, 90 kr. — 120 cm. széles tiszta gyapju kockás Cheviot métere 70 kr.
1 db mosó zefir bluz 70 kr.
1 darab flanel bluz 2 ft.

Fekete és színes férfi nyakkendők
óriási választékban,
feltűnő olcsó árakhoz!
Maradékok félárban.

Szabó Lajos Fiai
vászon-, divat- és szőnyegáruház.

JOHNSTON amerikai aratógépgyár.
Bächer Rudolf szab. ekegyár * **Melichar Ferenc** szab. vetőgépgyár
főraktára és képviselője

RÁHMER SÁNDOR-NAL
DEBRECZEN, Piacz-utca 26., (nagytrafik-udvar) és Piacz-utca 43., (ezelőtt Weiser-fele gépraktár helyiség).

Ajánlja legjobbnak elismert eredeti **MELICHAR** páros soru **UNIKUM-DRILL** vetőgépeit, szabadalmazott kikötő-készülékkel (láncz helyett). — Eredeti **BÄCHER** aczélekkelt, eltörhetetlen aczel ekefejekke. — Eredeti amerikai **JOHNSTON** kéveköttő- és marokrakó-aratógépeit, fűkaszállót. — Tejgazdaságok részére **Lanz**-féle világhírű tejfölöző gépeit,

„KINCSEM” elsőrendű tolóhengeres vetőgépeit,
kukoriczaszartépő gépeit

vépavágóit, szecskavágóit, tengeri morzsolóit, járgányalt és egyéb takarmánykészítő gépeit.

MINDEN GEP PRÓBÁRA IS KIADATIK.

Motorok, locomoblok, gözcséplőgépek, szerszámok, olaj- és technikai cikkek állandó raktára.

47

Írjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Apró hirdetések

Dija 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges helyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Melyik intelligens fiatal uri ember volna hajlandó, egy fiatal uri leányt szórakozásból francia nyelvre tanítani. Ajánlatokat „Denise” jelige alatt a kiadóba kérek.

Fővárosi fiatal izraelita ügyvéd, 2 éves jó forgalmu irodával nősülni óhajt. Ajánlatok „Boldogság” jelige alatt az „Általános Tudósító” hirdetési osztálya, Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. szám alá kéretnek küldeni.

Fiatall 15-16 éves leányt keresek mindenesnek, azonnali belépésre, Szappanos-utca 16. szám.

Eladó. Egy honvédtiszti egyenruha teljes felszereléssel jutányos áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Ügynökök magas jutalékkal vagy fix fizetéssel, állandó pénzszerzésre tehetnek szert, ha könnyen ajánlható, jól bevezetett cikket ismerősek körében forszírozzák. — Ajánlatokat a kiadóhivatal elfogad.

Lapelárusítók, fiuk, asszonyok, férfiak újságírásra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

Egy ügyes fiatal fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre felvétetik Rankay György fűszerüzletében, Boesky-tér 12. 84

Gouvérirozást 3 krajcártól kezdve elvállal Rózsa Ignácz női felöltő- és kalap áruháza, Debreczen, Kistemplombazár.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és feljellese felvállaltatik Benyáts Emil-nél, Debreczen, Tisza-palota.

Az Ondódon egy fényilas föld eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Egy tanuló fizetéssel felvétetik Darvas Miksa fűszerüzletében, Teleki-utca sarok.

1 kg teasütemény 70 kr., 1 kg hámozott mogyoró 88 kr., 1 drb seprő 8 kr., 7 drb narancs 10 kr., 7 drb citrom 10 kr., 1 liter finom tearum 80 kr. Glück Izidor fűszer üzletében, Péterfia-utca. Telefon 43.

Kerestetik: két szoba, előszoba, lehetőleg gázvilágítással, irodai célra, Piacz-utcán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Értekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

Koszt. Uriemberek kitűnő házi kosztot kaphatnak uri háznál, jutányosan. Kihordás is elfogadtatik. Beretzky-né, Arany János-u. 20.

Egy fiatal fodrász segéd azonnali belépésre alkalmazást keres. Boldogfalva-u. 23.

Biztos eredményt ér el mindenki, ha a

DEBRECZEN

apróhirdetési rovatát igénybe veszi.

Kiadóhivatal: Arany János-utca
2-dik szám.

160.

1907.

Pályázati hirdetés.

Hajdúvármegye hajduszoboszlói járásához tartozó Nádudvar községben, lemondás folytán megüresedett állatorvosi állásra, pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket alulírott főszolgabíróhoz folyó évi Február hó 7-ig adják be.

A választás Február hó 8-án, d. e. 10 órakor fog Nádudvar község házánál megtartatni.

Javadalmazás:

1. 1000 korona évi fizetés.
2. Vágatási biztosítási díjak.
3. Látogatási díjak:
  - a) az orvos lakásán 30 fillér,
  - b) más helyen nappal 60, éjjel 80 fillér, mütét 2 korona.
4. Tanyai látogatás egyezség szerint.

Hajduszoboszló, 1907. Január 24.

Nábráczky,
főszolgabíró.

Kitűnő minőségű

== pörkölt ==

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható 24

Félegyházi János

motorüzemi kávépörköldéjében
Piacz- és Miklós-utca sarok.

84.

1907. szám.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa ezennel közhírré teszi, miszerint a város tulajdonát képező, mipepéresi országút és közraktár között és jelenleg Horváth János debreceni lakos által bérelt 1 hold 417 négyszögöl földterületet, továbbá a Homokkert és az államasúti pályatest között fekvő volt faraktárhelyek, melyek jelenleg Stark Márton bérletében állanak, a f. évi február hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatni fognak, amey árverésre az árverelni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál megtekinthetők és a kikiáltási ár 10 %-a az árverés foganatosításával megbizottak kezeihez készpénzben lefizetendő.

Debreczen, 1907 január hó 24.

A városi tanács.

Donogán és Somossy

— DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR —

Menyasszonyi kelengye
Női divat szövetek
Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár

!! Linoleum !!

A Harmat-Créme

arcszépítő és bőrápoló kenőcs.

Mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem olmot nem tartalmaz, a legrovidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtátkát (mitesser) s bőrbajokat. Kiszimítja a ránczosodó kezdő arczbőrt s azt fehére, üdévé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsiroz, tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.

Készítőhely s főraktár

Mihalovics Jenő gyógytára

Debreczen, Főiac 31.,

városházzal szemben. 22

BÉKÉS LAJOS

debreczeni

8

Báli-Ing készítményei a legtökéletesebbek.
Magyar gyártmány!

Belépőket

és

Estélyi kabátokat,

továbbá

Báli- és Estélyi Ruhákat

és

Jelmezeket

saját szalonunkban

jutányos n és gyorsan készítettünk

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kossuth-u. 5.